

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie **K. P.**,

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 28 marca 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi

z dnia 13 kwietnia 2021 r., sygn. IV K 127/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

K. P. został oskarżony o to, że dnia 1 stycznia 2021 r. w Ł., przy ul. [...], prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki A. o nr rej. [...], będąc w stanie nietrzeźwości, potwierdzonym wynikami badań z dnia 1 stycznia 2021 r. o godzinie 07:31 z wynikiem 0.78 mg/l, o godzinie 07:46 z wynikiem 0.72 mg/l, o

godzinie 08:58 z wynikiem 0,62 mg/l, o godzinie 09:01 z wynikiem 0,60 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. (k. 30-31).

Oskarżając K. P. o popełnienie opisanego czynu, prokurator dołączył - na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. - wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na rok próby, orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, orzeczenie świadczenia pieniężnego w wysokości 5.000 zł na rzecz Funduszu P., a także zasądzenie kosztów postępowania (k. 32).

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi uwzględnił powyższy wniosek i wydanym w dniu 13 kwietnia 2021 r. wyroku, sygn. akt IV K 127/21, oskarżonego uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu. Za jego popełnienie, na podstawie art. 178a § 1 k.k., wymierzył karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 k.k., warunkowo zawiesił na rok próby; na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym przez 3 lata; na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu P. w wysokości 5.000 złotych; orzekł nadto w przedmiocie kosztów procesu (k. 40).

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 21 kwietnia 2021 r.

Od tego wyroku kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. złożył - na korzyść skazanego - Prokurator Generalny. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu załączonego do aktu oskarżenia wniosku prokuratora i wydaniu na posiedzeniu wyroku skazującego K. P. za czyn z art. 178a § 1 k.k. mimo, że okoliczności popełnienia przez skazanego zarzucanego mu czynu, w świetle zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, budziły istotne wątpliwości, zaś zawarte pomiędzy prokuratorem a podejrzanym porozumienie dotyczyło innego czynu. Prokurator wniósł w konsekwencji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 5 k.p.k. Prokurator Generalny trafnie wskazał na rażącą wadliwość zaskarżonego orzeczenia opisaną w zarzucie kasacji. Usprawnienie postępowania karnego poprzez stosowanie instytucji konsensualnych jest pożądane z punktu widzenia reguły wyrażonej w art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. Nie może jednak wywierać negatywnego wpływu na jego jakość i prawnie zdefiniowane cele (art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k.). Skazanie bez przeprowadzenia rozprawy jest możliwe w ściśle określonych ustawowo uwarunkowaniach. Kryterium skuteczności złożenia wniosku w trybie art. 335 § 2 k.p.k. o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych za zarzucany mu występki, uwzględniających również prawnie chronione interesy pokrzywdzonego jest to, by okoliczności popełnienia przestępstwa i wina oskarżonego nie budziły wątpliwości, oświadczenia dowodowe złożone przez oskarżonego nie były sprzeczne z dokonanyymi ustaleniami, a postawa oskarżonego wskazywała, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Sąd, do którego prokurator skierował wniosek na podstawie powyższego przepisu, obowiązany jest, zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k., do dokonania szczegółowej kontroli zarówno formalnej, jak i merytorycznej tego pisma procesowego. Winien zatem poddać stosownej weryfikacji nie tylko to, czy sformułowane przez prokuratora w treści wniosku propozycje uwzględniają uprzednie ustalenia stron w zakresie proponowanych rozstrzygnięć co do orzeczenia szeroko rozumianego orzeczenia o karze, ale nade wszystko ustalić czy okoliczności zarzuconego w akcie oskarżenia działania nie budzą wątpliwości zarówno w zakresie sprawstwa jak i wszystkich innych okoliczności jego popełnienia, w tym mających znaczenie dla oceny prawnej czynu. Wobec zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej konsensualne zakończenie postępowania sprawa powinna zostać rozpoznana na zasadach ogólnych, jeżeli nie będzie możliwym dokonanie konwalidacji stwierdzonych nieprawidłowości wniosku, poprzez dokonanie stosownych modyfikacji (zaakceptowanych także przez oskarżonego).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy jako zasadne należało uznać stanowisko Prokuratora Generalnego, który podniósł, że warunek, by

okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu nie budziły wątpliwości nie został spełniony. Uwzględniając wniosek i skazując K. P. za czyn zarzucony mu w akcie oskarżenia sąd *meriti* nie dokonał należytej kontroli przesłanek wskazanych w art. 335 § 2 k.p.k. Niewątpliwie bowiem zarzucony K. P. w akcie oskarżenia czyn nie miał „pokrycia” w zebranych materiale dowodowym. Z akt sprawy, w tym w szczególności z notatki urzędowej sporządzonej przez funkcjonariusza Policji (k. 1) oraz protokołów badania trzeźwości (k. 2-3) wynika, że:

1. K. P. został zatrzymany do kontroli drogowej w dniu 3 stycznia 2021 r., a nie w dniu 1 stycznia 2021 r.;
2. w chwili zatrzymania poruszał się ulicą [...], a nie ulicą [...];
3. w miejscu i czasie jw. poruszał się samochodem marki F. [...] o nr rej. [...], a nie samochodem marki A. [...] o nr rej. [...];
4. badania K. P. na zawartość alkoholu zostały przeprowadzone w dniu 3 stycznia 2021 roku, w godzinach 08:00, 08:18, 08:49 i 08:51, a nie w dniu 1 stycznia 2021 roku w godzinach 07:31, 07:46, 08:58 i 09:01, zaś uzyskane wyniki to 0,58mg/l, 0,48 mg/l, 0,40 mg/l i 0,40 mg/l, nie zaś 0,78mg/l, 0,72mg/l, 0,62mg/l i 0,60mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Co więcej, w toku dochodzenia w dniu 7 stycznia 2021 r. K. P. przedstawiono zarzut popełnienia występku z art. 178a § 1 k.k., polegającego na kierowaniu w stanie nietrzeźwości w dniu 3 stycznia 2021 r. na ulicy [...] w Ł. samochodem osobowym marki F. [...] o nr rej [...], wskazując wyniki badań na obecność alkoholu (k. 2-3), do którego to czynu oskarżony się przyznał, składając jednocześnie do protokołu wniosek o dobrowolne poddanie się karze (k.14, 17-18).

W świetle powyższego, jakkolwiek zgromadzone w sprawie dowody wskazywały na fakt popełnienia przez K. P. występu z art. 178a § 1 k.k., jednakże był to bez wątpienia inny czyn, aniżeli określony w akcie oskarżenia (do jego popełnienia miało dojść w innym czasie, miejscu i okolicznościach, niż wynikające z opisu zawartego w akcie oskarżenia). Orzekający w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi powyższych okoliczności nie dostrzegł i skazał K. P. za czyn, którego opis nie odpowiada ustaleniom faktycznym, którego nie dotyczyło porozumienie, za czyn niebędący przedmiotem niniejszego postępowania. Istniejące w chwili orzekania wątpliwości, przede wszystkim natury

faktycznej, co do samych okoliczności popełnienia czynu nie pozwalały zatem sądowi na bezkrytyczne uwzględnienie wniosku prokuratora. Zaniechanie przeprowadzenia właściwej kontroli wniosku rażąco naruszało art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., co rzecz jasna w sposób istotny rzutowało na treść wyroku, na mocy którego K. P. został skazany za inny czyn aniżeli ten, który był przedmiotem niniejszego postępowania karnego. Bez znaczenia dla powyższej oceny pozostaje fakt wydania przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi postanowienia z dnia 17 czerwca 2021 r. (k. 51), na podstawie którego dokonano sprostowania określonej zaskarżonym wyrokiem daty czynu w trybie oczywistej omyłki pisarskiej (art. 105 § 1 i 2 k.p.k.). Pomijając już kwestię dopuszczalności wydania w realiach niniejszej sprawy tego orzeczenia stwierdzić należało, że w żaden sposób nie konwalidowało ono uchybienia będącego przedmiotem kasacji, które nie dotyczyło wszak jedynie daty czynu, a skazania za czyn, o który nie toczyło się postępowanie w wyniku obrazu art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k.

Zaprezentowane wyżej okoliczności uzasadniały uwzględnienie kasacji jako zasadnej w stopniu oczywistym, co z kolei skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i skierowaniem sprawy do ponownego rozpoznania celem przeprowadzenia rzetelnej kontroli wniosku prokuratora i podjęcia stosownych decyzji związanych z wynikami tej kontroli. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi winien mieć na względzie również to, że nieprawomocnym (acz dotąd nie wykonanym) postanowieniem z dnia 31 maja 2022 roku, sygn. IV Ko 66/22, na podstawie art. 75 § 2 k.k., zarządzono wykonanie wobec skazanego K. P. orzeczonej zaskarżonym wyrokiem kary pozbawienia wolności (k. 76-76v).